

Miksi projekti tarvitaan?

Liisa Rajakangas
Elintarvikeylitarkastaja
Maa- ja metsätalousministeriö

10.6.2016

Komission suositus 2016/688

Itämeren alueelta peräisin olevissa kaloissa ja kalastustuotteissa esiintyvien dioksiinien ja PCB-yhdisteiden seurannasta ja hallinnasta

10.6.2016

Taustaa

- Suomella ja Ruotsilla poikkeus kalojen dioksiinin enimmäismääriin
- Ruotsalainen yritys vei mm. Alankomaihin ja Ranskaan Itämereltä pyydettyä lohta vastoin dioksiinipoikkeusta
- Tanskalaiset myivät Ruotsiin isoja lohia
- FVO:n tarkastukset dioksiinivalvonnasta kaikissa Itämeren rantavaltioissa – kaikilla puutteita

10.6.2016

EFSAssa oma tiedosto Itämeren kaloille

- tulokset toimitettava kuuden kuukauden välein
- näytteet yksittäisiä kaloja tai puoleja (samankokoisia samalta ICES-alueelta)
- pyyntipaikan ICES alue ilmoitettava
- pyyntipäivä
- kalojen koko/ ikä/ paino ilmoitettava
- mitä analysoitu (lihas, maksa,...)
- rasvapitoisuus
- muut olennaiset tiedot

10.6.2016

Näytemäärät

- 2016 silakka FIN 20 (SE 14 yhteensä 70)
- 2017 kilohaili FIN 5 (PL 18 yhteensä 70)
- 2018 lohi/taimen FIN 15 (SE 12 yhteensä 70)
- 2016-2018 muut FIN 10 (kaikilla 10 yhteensä 80)

EU-kalat III vastaa tähän haasteeseen
Saadaan tietoa kertymätrendistä

10.6.2016

ICES-alueet

10.6.2016

 mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Komission muut suositukset

- Komission suositus (2014/118/EU), annettu 3 päivänä maaliskuuta 2014, bromattujen palonestoaineiden jäämien seurannasta elintarvikkeissa (mm kalat ja äyriäiset)
- Perfluoratuille alkyylilyhdisteille (PFAS) eikä raskasmetalleille ei ole suositusta, mutta EFSA:lle pyydetään toimittamaan kaikki tulokset

10.6.2016

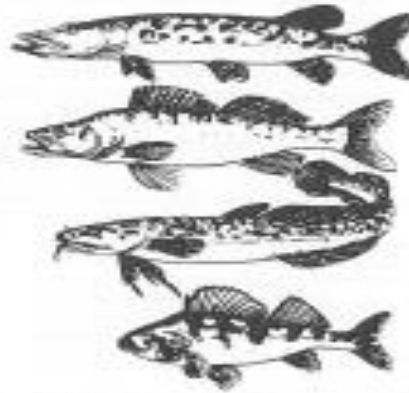
1990

Erkoittaja Anja Hallikainen
Eläinlääkintö
Virtakäsitäjä Päivi Jalkanen
Sotiaali- ja terveyskäitäs

Matkakertomus

KALA

elintarvikkeena

- Pohjoismainen ministerineuvosto ja sen elintarvike- ja kala-asioista vastaavat virkamieskomiteat järjestivät asiantuntijakokouksen Göteborgissa 19.–20. 11. 1990.
- Noin 30 pohjoismaista ravitsemuksen ja toksikologian asiantuntijaa punnitsivat kalan ravitsemuksellista arvoa huomioiden myös kalan käytön haitatekijät.

Hyöt

Kalan tärkeyttä ravitsemus- osaan korostavat lausut kalan sisältämistä vitamiineista ja kivennäisistä. Samoin kalan merkitys proteiini- lähteenä ja kalan sisältämät hyödylliset aineosat olivat tarkastelussa ruokaa koskeissa kalaveroinen kytöysohjelmissa.

Haitat

Kalan ongelmallisimmat terveyselliset haitatekijät ovat erilaiset ympäristösaasteet, orgaaniset klooriyhdistykset, PAH-yhdistykset (polyyhtiset aromatiset hiilivedyt), sekä raskasmetallit

li ja raskasmetallit. Myös mikro-organismit, parasiitit, hienot ja antibiootitiläiset olivat kalaveroinen riskitekijöihin kuuluvia kokonais- lausumia.

Kytöysohjelmat

Kokouksessa esitettyjen asioiden ja näkö- kantojen pohjalta pyritiin yhteispuhe- ois- tamiin vastaamaan tärkeimpiin kalaveroinen koske- visiin kytöysohjelmiin. Erityisenä pii pitiä, millä- laisella tavalla asettaa kuluttajalle, vran- ois- tamiin ja kaupalle kalaa syömistä. Oh myös raskas- tamiin, makuu kalaa kytöysohjelmiin tai muihin haitatekijöihin tällöin määrittelyä rajata.

136

10.6.2016

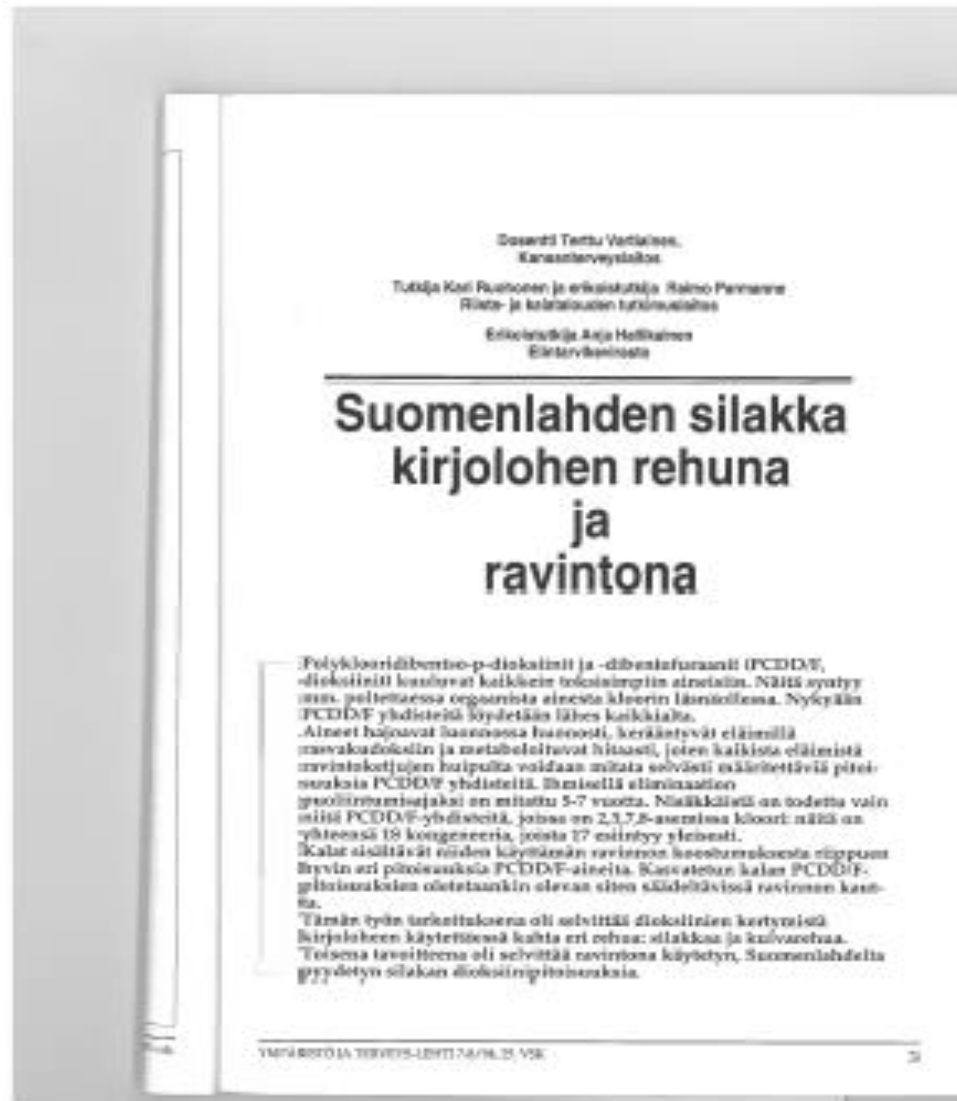

 mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

1994

10.6.2016

 mmm.fi

ruokaa ja luonnonvaroja

9

2000

10.6.2016

 mmm.fi

ruokaa ja luonnonvaroja

Belgian dioksiinikriisi

- Poliitikot päättivät, että dioksiinille annettava enimmäismäärät
- Ei määräenemmistöä pysyvässä komiteassa
- Käsittely siirtyi neuvostoon
- Asetusehdotus Coreperissa 21.11.2011, jossa saatiin puoltava äänestys Suomen ja Ruotsin kalapoikkeukselle
- Julkaisu virallisessa lehdessä 2002 (EU-kalat I)
- Poikkeusta jatkettiin 2006 (EU-kalat II)

10.6.2016

Pysyvä poikkeus 3.12.2011

EHDOT:

- raportoitava vuosittain komissiolle syöntisuosituksista
- raportoitava vuosittain toimista, miten estetään poikkeuskalojen saattaminen muiden jäsenvaltioiden kuin Suomen ja Ruotsin markkinoille
- raportoitava toimien vaikuttavuus

10.6.2016

Ja vielä

Onnea projektille!

10.6.2016

